

הישיבה השישים-ותשע של הכנסת השביעית

יום רביעי, י"ד אייר תש"ל (20 מאי 1970)
ירושלים, הכנסת, שעה 12.34

א. מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

היום על שולחן הכנסת: 1. מסקנות ועדת החוץ והבטחון בעניין הקמת קריית חברון; 2. מסקנות ועדת השירותים הציבוריים על בעיית הסמים המשכרים והטי-פול בה.

היו"ר ש. רוזן: אני מתכבד לפתוח את ישיבת הכנסת. ראשונה נשמע הודעה על המסמכים שהונחו על שולחן הכנסת.

מזכיר הכנסת ה. ליאור: מרשות היושב-ראש, הנני מתכבד להודיע כי הונחו

ב. בחירת נציגי הכנסת לוועדות המינויים לשופטים, לדיינים, לקאדים ולקאדי-מד'הב

כלהלן: שני הרבנים הראשיים לישראל; שני דיינים שייבחרו על-ידי חבר הדיינים לשלוש שנים; שר הדתות וחבר אחר של הממשלה שייבחר על-ידיה; שני חברי כנסת שייבחרו על-ידיה בבחירה חשאית ויכהנו כל עוד הם חברי כנסת, ואם תמה כהונת הכנסת - עד שתבחר הכנסת החדשה חברים אחרים במקומם; שני עורכי-דין שייבחרו על-ידי המועצה המשפטית לשלוש שנים.

סעיף 4(א) לחוק הקאדים, תשכ"א-1961, קובע הרכב של תשעה חברי ועדת המינויים לקאדים וביניהם שלושה חברי כנסת, מהם לפחות שניים מוסלמים, שייבחרו על-ידי הכנסת בבחירה חשאית וכו'.

סעיף 11(א) לחוק בתי-הדין הדתיים הדרוויים, תשכ"ג-1962, קובע הרכב של ועדת מינויים לקאדי מד'הב בת שמונה חברים, וביניהם חבר כנסת דרווי שייבחר על-ידי הכנסת בבחירה חשאית וכו', ועוד חבר כנסת דרווי נוסף, או דרווי שאינו חבר כנסת שייבחר על-ידי הכנסת בבחירה חשאית וכו'.

תפקידה של ועדת מינויים הוא להמליץ לפני כבוד נשיא המדינה על המועמדים, שייראו בעיניה, לשופטים, לדיינים, לקאדים, או לקאדי-מד'הב - והנשיא ממנה אותם.

לוועדת הכנסת הוגשו שמות של מועמדים לכל אחת מוועדות המינויים הנ"ל, ורשימות המועמדים מונחות לפניכם.

סדרי הבחירה הם כלהלן:

ברשימת המועמדים לוועדת המינויים לשופטים (צבע לבן) יש שישה שמות של חברי כנסת, מהם יש לבחור שניים בלבד. כל חבר כנסת יצביע בנוד המועמד הרצוי לו על-ידי סימון ב- \times בתוך המשבצת שלצד שמו של המועמד.

ברשימת המועמדים לוועדת המינויים לדיינים (צבע ירוק) רשומים חמישה שמות של חברי-כנסת, מהם יש לבחור שניים בלבד, באותה דרך של סימון בתוך המשבצת.

ברשימת המועמדים לוועדת המינויים לקאדים (צבע ירוד) רשומים גם כן חמישה שמות של חברי כנסת, מהם

היו"ר ש. רוזן: אנו עוברים לסעיפים ח'-ט'-י'-י"א לסדר-היום: בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לשופטים, בהתאם לסעיף 6 לחוק השופטים, תשי"ג-1953; בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לדיינים, בהתאם לסעיף 6(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955; בחירת שלושת נציגי הכנסת לוועדת המינויים לקאדים, בהתאם לסעיף 4(א) לחוק הקאדים, תשכ"א-1961; בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לקאדי-מד'הב, בהתאם לסעיף 11 לחוק בתי-הדין הדתיים הדרוויים, תשכ"ג-1962. רשות הדיבור ליושב-ראש ועדת הכנסת.

ישראל ישעיהו-שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. בשם ועדת הכנסת הנני מתכבד להזמין את הכנסת למלא את התפקיד המסור לה מכוח החוק ולבחור נציגים שלה מבין חבריה, פרט למקרה אחד, לארבע ועדות מינויים כלהלן: לוועדת המינויים לשופטים - שני חברי כנסת; לוועדת המינויים לדיינים - שני חברי כנסת; לוועדת המינויים לקאדים - שלושה חברי כנסת, מהם שניים מוסלמים; לוועדת המינויים לקאדי מד'הב - שני חברים דרוויים, אחד מהם שאינו חבר כנסת.

יורשה נא לי לרענן וזכרונו של חברי הכנסת על-ידי איכוזר החוקים שעל-פיהם אנו באים לבחור:

סעיף 6 לחוק השופטים, תשי"ג-1953, קובע הרכב ועדת המינויים לשופטים בת תשעה חברים, כלהלן: שלושה שופטים, שהם נשיא בית-המשפט העליון ושני שופטים של בית-המשפט העליון שייבחרו על-ידי חבר שופטיו לתקופה של שלוש שנים; שני חברי הממשלה, שהם שר המשפטים וחבר הממשלה שייבחר על-ידיה; שני חברי כנסת שייבחרו על-ידיה בבחירה חשאית ויכהנו כל עוד הם חברי כנסת, ואם תמה כהונת הכנסת - עד שתבחר הכנסת החדשה חברים אחרים במקומם; שני עורכי-דין שייבחרו על-ידי מועצת הסתדרות עורכי-הדין לתקופה של שלוש שנים.

סעיף 6(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, קובע הרכב ועדת המינויים לדיינים שמספר חבריה עשרה,

— בחירת נציגי הכנסת לוועדות המינויים לשופטים, לדיינים, לקאדים ולקאדי-מד'הב (ישעיהו-שרעבי, רוזן) —

יש לבחור שלושה, אני מדגיש: שלושה, מהם שניים מוסלמים.

ברשימת המועמדים לוועדת מינויים לקאדי-מד'הב (צבע כחול) רשומים שני שמות בלבד, אחד חבר כנסת ואחד שאינו חבר כנסת, ויש לבחור שני נציגים.

ההצבעה תהיה בקלפי אחת ובכתב אחת.

אבקש את היושב-ראש לקרוא את חברי הכנסת להצבעה, ולאחר מכן למנות חברי כנסת אחדים לשם מניין הקולות.

היו"ר ש. רוזן:

תודה רבה ליושב-ראש ועדת הכנסת על ההסברים ועל ההדרכה ליושב-ראש ולחברי הכנסת. אנחנו ניגשים לבחירה. אבקש את מוזכיר הכנסת לקרוא את שמות חברי הכנסת.

(מוזכיר הכנסת ת. ליאור קורא את שמות חברי הכנסת לפי סדר אלף-בית, והם שמים את מעטפות ההצבעה בקלפי.)

- נעדר יגאל הורביץ
- מצביע בנימין הלוי
- נעדר זבולון המר
- מצביע איסר הראל
- מצביע זאב הרינג
- מצביעה זינה הרמן
- נעדר יזהר הרזי
- נעדר מאיר וילגר
- מצביע אברהם ורדיגר
- מצביע משה ורטמן
- מצביע עבדול-עזיז זועבי
- מצביע אברהם זילברברג
- מצביע דב זכין
- מצביע מרדכי זר
- נעדר אמיל חביבי
- נעדר יעקב חזן
- מצביע מיכאל חנוני
- נעדר בן-ציון חלפון
- נעדר תופיק טובי
- מצביע מנחם ידיד
- מצביע אהרן ידלון
- נעדר גד יעקבי
- נעדר מאיר יערי
- מצביע יהונתן יפרח
- מצביע ישראל ישעיהו-שרעבי
- מצביע מנחם כהן
- מצביע שלום כהן
- מצביע קלמן כהנא
- מצביע אברהם כץ
- נעדר משה כרמל
- נעדר דוד לוי
- מצביע דניאל יצחק לוי
- נעדר יצחק מאיר לוי
- מצביע שלום לוי
- מצביע שלמה לורנץ
- מצביע חיים לנדאו
- נעדרת גולדה מאיר
- מצביע ג'בר מועדי
- מצביע דב מילמן
- מצביע אברהם מלמד
- נעדר יצחק נבון
- מצביע יעקב נחושתן
- נעדר אליאס נח'לה
- מצביע משה בנימין נסים
- מצביע משה צבי נדיה
- נעדר מרדכי סורקיס
- נעדר משה סנה
- מצביעה טובה סנהדראי
- נעדר יוסף ספיר
- נעדר מנחם ספיר
- נעדר יוסף סרלין
- נעדר דיאב עוביד
- מצביע אברהם עופר
- מצביע מרדכי עופר
- מצביעה עדה פיגברג-סרגי
- מצביע עוזי פינגרמן
- נעדר מנחם פרוש

- מצביע שלמה רוזן
- מצביע מאיר אביווהר
- נעדר אבא אבן
- מצביע אורי אבנרי
- מצביע שניאור זלמן אברמוב
- מצביע יגאל אלון
- נעדר סוף-אלדין אלזועבי
- נעדר אריה אליאב
- מצביע נסים אליעד
- נעדר יוסף אהרן אלמוגי
- מצביע עדיאל אמוראי
- מצביע ארי אנקוריון
- מצביעה שושנה ארבל-אלמוזלינו
- מצביע ראובן ארזי
- מצביע יודם ארידור
- מצביע שמחה ארליך
- מצביע מנחם בנין
- מצביע יוחנן בדר
- מצביע מרדכי ביבי
- נעדר יצחק בן-אהרן
- נעדר דוד בן-גוריון
- מצביע ישראל שלמה בן-מאיר
- מצביע מרדכי בן-פורת
- נעדר אהרן בקר
- מצביע משה ברעם
- נעדר ראובן ברקת
- נעדר חיים גבתי
- מצביע אהרן גולדשטיין
- מצביע יוסף גולדשמידט
- מצביע יצחק גולן
- מצביעה מטילדה גז
- נעדר ישראל גלילי
- מצביע שלמה יעקב גרוס
- נעדרת חייקה גרוסמן
- נעדר צבי גרשוני
- נעדר משה דיין
- נעדר צבי דינשטיין
- מצביע גדעון האונגר

חוברת כ"ג, ושיבה ס"ט

— בחירת נציגי הכנסת לוועדות המיונים לשופטים, לדיונים, לקאדים ולקאדי-מד'הב (רוון);
הודעת יושב-ראש ועדת הכנסת (רוון, ישעיהו-שרעבי); תוצאות הבחירות לוועדה למינוי
שופטים (רוון) —

מצביע —	אברהם שכטרמן	מצביע —	שמחה פרידמן
מצביע —	יהודה שערי	נעדר —	שמעון פרס
נעדר —	חיים משה שפירא	מצביע —	גדעון פת
מצביע —	יעקב שמשון שפירא	מצביע —	חיים יוסף צדוק
נעדר —	זאב שרף	מצביע —	צבי צימרמן
מצביע —	אליהו ששון	מצביע —	דוד קורן
מצביע —	יוסף תמיד	נעדר —	יצחק קורן
מצביע —	שמואל תמיד	מצביע —	חיים קורפו
		מצביע —	יצחק הנס קלינגהופר
		מצביע —	בן-ציון קשת
		מצביע —	ישראל קרגמן
		נעדר —	יוסף קרמרמן
		מצביעה —	אסתר רזיאל-גאור
		נעדר —	אלימלך רימלט
		מצביע —	יצחק רפאל
		נעדר —	אליעזר שוסטק
		מצביע —	בנימין שחור

היו"ר ש. רוון:

חברי הכנסת, האם יש באולם חבר כנסת שלא הצביע? — אין.

נמנה עכשיו ועדה למניין הקולות. אבקש את חברת הכנסת מטילדה גו, את חבר הכנסת שמחה ארליך ואת חבר הכנסת אברהם מלמד להוות את הוועדה למניין הקולות.

אני מכריז על הפסקה של 15 דקות, עד אשר תביא ועדת הקלפי לפניכם את תוצאות הבחירות.

הישיבה הופסקה בשעה 13.00 ונתחדשה בשעה 13.47.

ג. הודעת יושב-ראש ועדת הכנסת

על ועדת הכנסת לקבוע לאיזו ועדה מוועדותיה תועבר הצעת החוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 11), תש"ל — 1970.

ועדת הכנסת בישיבתה מהיום החליטה שהצעת החוק הנ"ל תועבר לוועדת הפנים.

היו"ר ש. רוון:

הכנסת רשמה לפנייה את הודעת יושב-ראש ועדת הכנסת.

היו"ר ש. רוון:
אני מחדש את הישיבה. לפני שאמסור את תוצאות הבחירות, — רשות הודעה ליושב-ראש ועדת הכנסת.

ישראל ישעיהו-שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת):
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. הריני מתכבד למסור לכנסת את ההודעה הבאה:

ביום ח' בניסן תש"ל (14 באפריל 1970) החליטה הכנסת, בהתאם לסעיף 91(א) לתקנון הכנסת, להטיל

ד. תוצאות הבחירות לוועדה למינוי שופטים

היו"ר ש. רוון:
בסך הכל השתתפו בבחירות 76 חברי כנסת; חברי הכנסת מרדכי ביבי — 40 קולות; חברי הכנסת יצחק ה. קלינגהופר — 31 קולות; חברי הכנסת ישראל שלמה בן-מאיר — 40 קולות; חברי הכנסת גדעון האוור — 23 קולות; חברי הכנסת אורי אבנרי — 2 קולות; חברי הכנסת-שמואל תמיד — 8 קולות.

לפיכך נבחרו חברי הכנסת מרדכי ביבי וישראל שלמה בן-מאיר. על החתום: חברי ועדת הקלפי — מטילדה גו, שמחה ארליך ואברהם מלמד."

היו"ר ש. רוון:
אמסור את הפרוטוקול של הוועדה למניין הקולות בעניין בחירת שני חברי כנסת לוועדת המינויים לשופטים: —

"פרוטוקול: — אנו חברי הכנסת החתומים מטה מאשרים בזה, כי בהצבעה החשאית שנערכה בישיבת הכנסת ביום ד', י"ד באייר תש"ל (20 במאי 1970), לנציגי הכנסת לוועדת המינויים לשופטים, בהתאם לסעיף 6 לחוק השופטים, תשי"ג-1953, היה מניין הקולות כלהלן:

ה. תוצאות הבחירות לוועדה למינוי דיינים

היו"ר ש. רוון:
בחירת שני חברי כנסת לוועדת המינויים לדיינים: -
"פרוטוקול: - אוגו חברי הכנסת החתומים מטה מאשרים בזה, כי בהצבעה החשאית שנערכה בישיבת הכנסת ביום ד', י"ד באייר תש"ל (20 במאי 1970) לנציגי הכנסת לוועדת המינויים לדיינים, בהתאם לסעיף 6(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1956, היה מגיין הקולות כלהלן: חברי הכנסת ישראל ישעיהו-שרעבי - 44

קולות; חברי הכנסת בנימין הלוי - 23 קולות; חברי הכנסת בנימין שחור - 39 קולות; חברי הכנסת שלמה יעקב גרוס - 23 קולות; חברי הכנסת קלמן כהנא - 15 קולות; חברי הכנסת שלום כהן - 4 קולות.

לפיכך נבחרו חברי הכנסת ישראל ישעיהו-שרעבי ובנימין שחור. על החתום: שמחה ארליך, מטילדה גו, אברהם מלמד."

ו. תוצאות הבחירות לוועדה למינוי קאדים

היו"ר ש. רוון:
בחירת שלושה חברי כנסת לוועדת מינויים לקאדים: -
"פרוטוקול: - אוגו חברי הכנסת החתומים מטה מאשרים בזה, כי בהצבעה החשאית שנערכה בישיבת הכנסת ביום ד', י"ד באייר תש"ל (20 במאי 1970), לנציגי הכנסת לוועדת מינויים לקאדים, בהתאם לסעיף 4(א) לחוק הקאדים, תשכ"א-1961, היה מגיין הקולות

לוח כלהלן: חברי הכנסת סיף-אלדין אלזועבי - 51 קולות; חברי הכנסת דיאב עוביד - 48 קולות; חברי הכנסת יצחק נבון - 46 קולות; חברי הכנסת מגחם זיד - 24 קולות; חברי הכנסת שלום כהן - 4 קולות.

לפיכך נבחרו חברי הכנסת סיף-אלדין אלזועבי, דיאב עוביד ויצחק נבון. על החתום: מטילדה גו, שמחה ארליך, אברהם מלמד."

ז. תוצאות הבחירות לוועדה למינוי קאדי-מד'הב

היו"ר ש. רוון:
בחירת שני חברים לוועדת המינויים לקאדי מד'הב: -
"פרוטוקול: - אוגו חברי הכנסת החתומים מטה מאשרים בזה, כי בהצבעה החשאית שנערכה בישיבת הכנסת ביום ד', י"ד באייר תש"ל (20 במאי 1970), לנציגי הכנסת לוועדת מינויים לקאדי מד'הב, בהתאם לסעיף 11 לחוק בתי-הדין הדתיים הדרוויים, תשכ"ג-1962, היה מגיין הקולות כלהלן: חברי הכנסת ג'בר

מועדי - 53 קולות; מר נמר אבו זידאן - 54 קולות.

על החתום: מטילדה גו, שמחה ארליך, אברהם מלמד."

אני מברך את הנבחרים ומודה לחברי הוועדה למגיין הקולות.

הישיבה הבאה של הכנסת - ביום ב' הבא, בשעה 16.00. ישיבה זו נעולה.

הישיבה נעולה בשעה 13.53.

נספחות

א. סדר-היום לשיבות ס"ז-ס"ט

- א. שאילתות.
 ב. הודעת הממשלה על המצב המדיני.
 ג. חוק התקנים (תיקון מס' 2), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 ד. חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (תיקון מס' 2), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 ה. חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שוחד) (תיקון מס' 4), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 ו. חוק לתיקון פקודת העדות (מס' 8), תשכ"ט-1969 (קריאה ראשונה).
 ז. חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשכ"ט-1969 (קריאה ראשונה).
 ח. בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לשופ"טים, בהתאם לסעיף 6 לחוק השופטים, תשי"ג-1953.
 ט. בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לדיינים, בהתאם לסעיף 6(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955.
 י. בחירת שלושה נציגי הכנסת לוועדת המינויים לקאדים, בהתאם לסעיף 4(א) לחוק הקאדים, תשכ"א-1961.
 יא. בחירת שני נציגי הכנסת לוועדת המינויים לקאדי-מד'הב, בהתאם לסעיף 11 לחוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, תשכ"ג-1962.
 יב. הנמקת התנגדות להודעת הממשלה מיום ט"ז באדר ב' תש"ל (24 במארס 1970) על החלת דין רציפות על החוקים כלהלן:
1. חוק הביטוחות במקומות ציבוריים (תיקון), תשכ"ו-1967;
 2. חוק הווה עבודה, תשכ"ח-1968;
 3. חוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), תשכ"ט-1969;
 4. חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 9), תשכ"ט-1969;
 5. חוק המכר (דירות), תשכ"ט-1969.
 יג. דרכי פעולתה של הטלוויזיה (לפי הצעות לסדר-היום של קבוצת חברי כנסת).
 יד. תמריצים להכוונת אוכלוסין לערי הפיתוח (הצעת חבר-הכנסת י. יפרח).
 טו. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון מס' 2), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 טז. חוק החוזים (חלק כללי), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 יז. חוק המכר (מכר טובין בין-לאומי), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 יח. חוק המיטלטלין (הוראות משלימות), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 יט. חוק המילווה לבטחון המדינה (תיקון מס' 2), תש"ל-1970 (קריאה ראשונה).
 כ. חוק התיכונן והבנייה (תיקון מס' 2), תשכ"ט-1969 (קריאה ראשונה).
 כא. חוק רשות הנמלים (תיקון), תשכ"ט-1969 (קריאה ראשונה).

ב. מסקנות ועדת החוץ והבטחון בעניין הקמת קריית חברון

- ביום י"ז באדר ב' תש"ל (25 במארס 1970) העבי-רה הכנסת לוועדת החוץ והבטחון הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת ש. תמיר בדבר הקמת קריית חברון.
- ביום י"ג באייר תש"ל (19 במאי 1970) סיימה הוועדה את דיוניה במסקנה הבאה:
 הוועדה סומכת ידיה על החלטות הממשלה בעניין חברון.

ג. מסקנות ועדת השירותים הציבוריים על בעיית הסמים המשכרים והטיפול בה

- ביום א' באדר ב' תש"ל (9 במארס 1970) החליטה מליאת הכנסת להעביר לוועדת השירותים הציבוריים את ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת ש. ז. אברמוב על בעיית הסמים המשכרים והטיפול בה.
- ועדת השירותים הציבוריים החלה בדיונים על נושא דומה - "בעיית הסמים בקרב הנוער" - ביום 27 בינואר 1970, לאחר שהועלה בוועדה על-ידי חבר-הכנסת ש. כהן. הוועדה דנה בנושא בהרחבה בשבע ישיבות ושמעה דברי מומחים העוסקים בבעיה: פסי-
- כיאטרים, רוקחים, אנשי משטרה, אנשי חינוך וסעד ואנשים המטפלים בנוער עברייני.
 עם גמר דיוניה באה הוועדה לידי המסקנות הבאות:
1. ההיקף והגורמים לשימוש בסמים בשנת 1967 זלזה עלייה תלולה בשימוש בסמים בישראל, בעיקר בגלל הגורמים הבאים: (א) גל ההתמכרות לסמים הפוקד את הנוער ברחבי העולם ואשר הגיע גם לישראל; (ב) השטחים המוחזקים המשמשים

גבולי עלולים להתעורר מצבים פסיכויטיים; (ג) מצבים פסיכויטיים עלולים להיווצר גם כתוצאה מן התלות בסם; (ד) סכנה נוספת בתלות בחשיש היא יצירת קבוצות סוטות אסוציאליות או אנטי-סוציאליות עקב התלות בסם; (ה) נמצא שרובם של המתמכרים לסמים מסוכנים ביותר החלו בשלב ראשון בשימוש בחשיש.

3. דרכי הטיפול

הדעה האומרת, שעצם הדיון בנושא בפורום ציבורי עלול להגביר את התעניינות הצעירים בו, לא נתקבלה על דעת הוועדה. הוכח שהטיפול הרפואי המוגש למש-תמשים בסמים בבית-חולים הצלחתו מינימלית, וגשאר אם כן הדגש על פעולת מניעה. משום כך יש הכרח להגביר את תדעת הציבור, תחושתו החברתית וידיעת הסכנות הכרוכות בשימוש בסמים. הוועדה רואה צורך בפעולות בתחומים הבאים:

א. פעולה מונעת (בכלל זה הסברה והחינוך)

- 1) העמקת החינוך הערכי באוניברסיטאות, בבתי-הספר, בתנועות הנוער ובמסגרות חינוכיות אחרות.
- 2) פיתוח מערכת הסברה, בייחוד בקרב הנוער, על מידת הנוק שבשימוש בסמים. ההסברה תיעשה בעזרת אמצעי המחשה מודרניים ופיר-סומים מתאימים. הוועדה רואה בחיוב שיתופם של קציני צבא ומדריכי נוער בפעולה זו.
- 3) הקניית ידע ומידע בנושא זה לאנשים הקשורים בעבודה בקרב הנוער וכן פיתוח שירותים מתאימים ליעוץ ולהדרכה.

ב. פיקוח ומעקב

הוועדה ממליצה לפתח כלים מתאימים כדי לפקח ולעקוב אחרי כל האנשים שהיו בטיפול וכן לאנשים הידועים כמשתמשים בסמים מסוכנים.

ג. תיקון החוק

הפעלת האמצעים הקיימים כדי להפסיק את זכות השייה בארץ לשאינם תושבי ישראל, שעברו על פקודת הסמים המסוכנים. הוועדה הדגישה את הצורך בהבחנה בחוק בין הסוחר בסמים לבין המשתמש בסמים. הוועדה רואה צורך דחוף להחיל את חוק פקודת הסמים המסוכנים, 1936, סעיף 15(3), גם על ל.ס.ד. ודומיו. איסור תעמולה לטובת סמים מסוכנים יבוא לביטוי בחוק.

ד. מחקר

הוועדה ממליצה על הקמת יחידה מיוחדת למחקר כללי ושימושי בנושא זה. המחקר ייקף בעיקר את ממדי השימוש בסמים לפי השכבות הסוציאליות והמניעים לתופעה זאת וצרכי מניעה וטיפול. כן ממליצה הוועדה לעודד ולתת עדיפות למכוני המחקר הקיימים שיכו-לים לטפל בנושא זה.

כדי לטפל בתחומים אלה ממליצה הוועדה כי יוקמו הוועדות הבאות: (1) ועדה בין-משרדית רב-תקצועית בשיתוף גורמים ציבוריים. ועדה זאת תעמוד בקשרים עם גורמים בין-לאומיים ועם גורמי חינוך ציבוריים בישראל; (2) ועדת

מקור אספקה זול של חשיש; (ג) הפרשי המחיר הניכר בין ישראל לבין ארצות המערב, שהם גורם משיכה לסוחרים בסמים.

התנאים המפורטים לעיל משכו לארץ משתמשים בסמים, בייחוד בגיל צעיר, שהגיעו ארצה לתקופות קצרות או ממושכות יותר.

ניתן לציון שאין עדיין מספרים בדוקים של המש-תמשים והסוחרים בסמים ועל כן יכולה הוועדה להס-תמך רק על רשומים בפלילים: בשנת 1966 נפתחו 399 תיקים על עבירות בפקודת הסמים המסוכנים נגד 551 נאשמים. בשנת 1969, לעומת זאת, הגיע מספר התיקים ל-1029 ומספר הנאשמים ל-1535.

הוועדה מתייחסת בחומרה מיוחדת לנתונים הנוג-עים לחלקם של קטינים והבוגרים הצעירים: ב-1966 נאשמו 53 עבדיניים צעירים על שימוש בסמים מסוכנים, וב-1969 הגיע מספר העבדיניים הצעירים שנאשמו על שימוש בסמים מסוכנים ל-361. הנתונים על 1969 מתייחסים לגילאי 13 עד 20.

בוועדה נמסר על תופעות של שימוש בחשיש בין הסטודנטים ותלמידי בתי-ספר תיכוניים. מעריכים כי בין המשתמשים היו: (א) צעירים מוכשרים, נסערים, ערים, בעלי סקרנות, הרוצים להתנסות בכל חוויה חדשה מבלי לחשוב על הסכנה שבדבר; (ב) צעירים הנתקלים בקשיים חברתיים וסבורים, מחוסר הדרכה מוסמכת, שהסם יעזור להם להתגבר על הקשיים; (ג) צעירים הניצבים בפני בעיות החברה הטכנולוגית, בפני לחצים סוציאליים ובפני הפער בין פיתוי החברה הטכנולוגית לבין יכלתם הנפשית.

2. הסכנה שבסמים

אירגון הבריאות העולמי W.H.O. סיכם מסקנותיו ביחס לסכנה כדלהלן:

"ההתמכרות לסמים גורמת תגובות של התנהגות המשפיעה לרעה על יחסם של המשתמשים בסמים אלה לבני זולתם, דבר שגורם לתוצאות שליליות — פיסיות, חברתיות וכלכליות — לגבי הזולת וגם לגביהם עצמם. הבעיה הזאת נעשית רצינית יותר שעה שהתמכרות זו מרחיבה את ממדיה בקרב הציבור או שאצורות בה אפשרויות להרחבה כזאת."

הגדרות אלה אומצו גם על-ידי ההסתדרות הרפו-אית בארצות-הברית וגם על-ידי המועצה לבריאות הנפש בארצות-הברית.

לפני הוועדה צוטטה הודעת אירגון הבריאות העו-למי בקשר לחשיש לאמור, שאין שום צורך רפואי בסם זה, ולאור הדעות הנוגדות שהובעו בקשר לסכנה שהת-לות בסם גורמת והשפעות הסם האקוטיות והכרוניות על המשתמש היחיד ועל החברה חזרה ועדת המומחים של אירגון הבריאות העולמי על הודעותיה, שהובעו כבר מקודם בדו"חות קודמים, ואישרה בתוקף כי החשיש הוא סם של תלות הפוגע בבריאות הציבור ויוצר בעיות חברתיות, וכי יש להמשיך בפיקוח על הסם הנ"ל.

הוועדה קיבלה את דעת המומחים הקובעת: (א) השימוש בחשיש גורם שיוניים בתפקוד האישיות, במיוחד בתחום התפיסה ובתחום של הערכת זמן ומר-חק; (ב) במקרים שהשפעת הסם פועלת על מצב נפשי

תוך כדי הדיון בבעיות הסמים המסוכנים התברר לזועדה, כי יש צורך להוסיף לפקודת הסמים המסוכנים בסעיף 15 פיסקה שתאפשר לשר הבריאות להכריז על סם כסם מסוכן אם הוא עלול לגרום לתלות במקרה של שימוש שלא כהלכה.

מנכ"לים שתהיה אחראית לפני הממשלה על-הטיפול בנושא כולו. הגופים הנ"ל לא יבואו במקום המשדדים והמוסדות המטפלים בתחום המיוחד שעליו הם אחראים.

סיכום הישיבות

שוסטק, ש. ארבל-אלמוזלינו, מ. פרוש, א. אבנרי, נ. אליעד.

ב. שר-המשפטים י. ש. שפירא הביא לקריאה ראשונה חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שוחד) (תיקון מס' 4), תש"ל-1970. בוויכוח השתתפו: י. נחושי-תן, א. אנקוריון, י. ש. בן-מאיר, ד. ארזי, ש. תמיר, ש. לורנץ, י. בדר, ג. האוזנר, ש. כהן, א. הראל, מ. ביבי.

ג. שר-המשפטים י. ש. שפירא הביא לקריאה ראשונה חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (תיקון מס' 2), תש"ל-1970. בוויכוח השתתפו: י. נחושתן, י. ש. בן-מאיר. שר המשפטים השיב למתווכחים.

הוחלט: להעביר את החוק לוועדת החוקה, תוק ומשפט.

ישיבה ס"ט (י"ד באייר תש"ל - 20 במאי 1970) היו"ר - ש. רוזן.

א. מזכיר הכנסת ח. ליאור הודיע על המסמכים שהונחו על שולחן הכנסת.

ב. י. ישעיהו-שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת) הביא הצעה לבחירת נציגי הכנסת לוועדות המינויים לשופטים, לדיינים, לקאדים ולקאדי-מדי'הב. נערכה הצבעה חשאית.

ג. י. ישעיהו-שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת) מסר הודעה בדבר העברת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 11), תש"ל-1970, לוועדת הפנים.

ד. היו"ר ש. רוזן הודיע את תוצאות ההצבעה לבחירת נציגי הכנסת לוועדות המינויים שפורטו לעיל.

ישיבה ס"ז (י"ב באייר תש"ל - 18 במאי 1970) היו"ר - ר. ברקת; מ. ביבי.

א. יושב-ראש הכנסת ר. ברקת פתח את כנס הקיץ של הכנסת השביעית במושב הרשון.

ב. מזכיר הכנסת ח. ליאור הודיע על המסמכים שהונחו על שולחן הכנסת.

ג. שר-המשפטים י. ש. שפירא הביא לקריאה ראשונה חוק החוזים (חלק כללי), תש"ל-1970.

ד. שר-המשפטים י. ש. שפירא הביא לקריאה ראשונה חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשכ"ט-1969. בוויכוח השתתפו: א. אנקוריון, מ. נסים, מ. בן-פורת, ד. ארזי, י. ה. קלינגהופר, א. אבנרי, ש. תמיר, נ. אליעד, ש. י. גרוס, י. בדר, ח. קורפו.

ה. סגן שר החינוך והתרבות א. ידלין השיב על 2 שאילתות של חברי הכנסת: א. ורדיגר, ז. המר.

שר-התחברה ע. וייצמן השיב על 34 שאילתות של חברי הכנסת: ש. י. גרוס, א. ורדיגר, ח. גרוסמן, א. אבנרי, מ. פרוש, ש. לורנץ, ת. טובי, י. הורביץ, ש. תמיר, ש. כהן, ג. פת, א. כץ, ש. ארבל-אלמוזלינו, א. שוסטק, א. חביבי, י. תמיר.

ישיבה ס"ח (י"ג באייר תש"ל - 19 במאי 1970) היו"ר - צ. צימרמן; מ. זר.

א. שר-המשפטים י. ש. שפירא השיב על 3 שאילתות של חברי הכנסת: מ. אבינוהר, ש. לורנץ, י. תמיר. שר-התיירות מ. קול השיב על 4 שאילתות של חברי הכנסת: א. ורדיגר, י. תמיר, נ. אליעד, ז. המר. שר-הבריאות ח. גבתי השיב על 22 שאילתות של חברי הכנסת: ת. טובי, א. ורדיגר, ש. לורנץ, י. תמיר, ב. צ. קשת (קצלבנובון), ש. תמיר, א.